

evaluation of the trans-boundary problems of Dyje/Thaya River pollution by the Austrian tributary Pulkava/Pulkau). Sborník prací VÚV TGM v.v.i., Edit. M. Kalinová, ISBN 978-80-85900-76-7, str. 5-28.

STARMACH, K. 1977. Phaeophyta – Brunatnice, Rhodophyta – Krasnorosty. Flora stodkowodna Polski 14: 1-445.

Koleopterologický prieskum dolného toku Popradu a jeho prítokov – hľadá sa *Oulimnius troglodytes*

Fedor ČIAMPOR Jr.

Ústav zoológie SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava; f.ciampor@savba.sk

Štúdium fauny Slovenska má celkom isto veľmi dlhú históriu, ale ešte aj v súčasnosti sa na Slovensku objavujú druhy, ktoré sú na našom území nové (napr. Čiampor & Zaťovičová 2004), niektoré z nich sú dokonca nové v celosvetovom merítku (napr. Kalúz 2009). Tieto druhy sú objavované predovšetkým zásluhou faunistického prieskumu lokalít na našom území, z čoho vyplýva opodstatnenosť takejto práce.

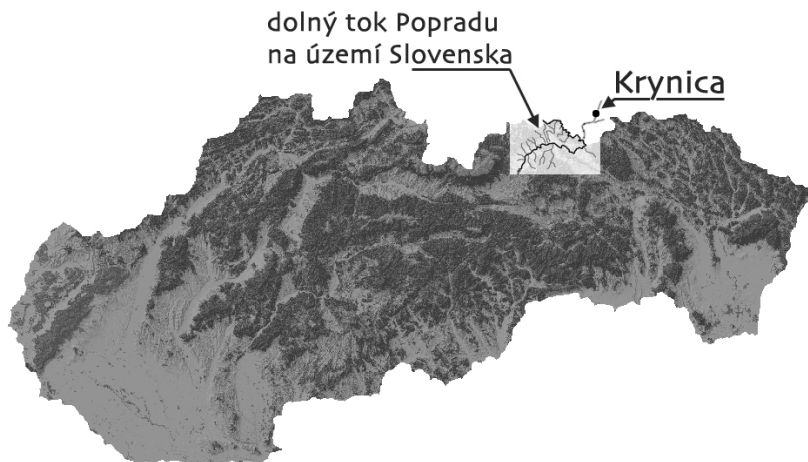
Čeľaď Elmidae zahŕňa v súčasnosti na Slovensku 22 druhov vodných chrobákov, ktoré obývajú tečúce vody a tvoria významnú súčasť ich bentickej fauny. Vzhľadom k dlhovekosti týchto chrobákov sú jednotlivé druhy veľmi dobrými biologickými indikátormi dlhodobých zmien vodných ekosystémov, a preto je veľmi potrebné študovať ich výskyt, diverzitu a zmeny v druhovom zložení. Tieto informácie v konečnom dôsledku prispievajú k odhadu zachovalosti jednotlivých biotopov vo väčšom časovom merítku.

V súvislosti s riešením projektu APVV, ktorý je zameraný na revíziu rodu *Oulimnius*, boli v minulosti preskúmané vytipované lokality z celého Slovenska, kde bol predpoklad výskytu zástupcov rodu *Oulimnius*. Výsledkom tohto výskumu bolo potvrdenie výskytu *Oulimnius tuberculatus tuberculatus* (Müller 1806) na 13 lokalitách, čím sa ich počet oproti stavu pred začiatku realizácie projektu viac než zdvojnásobil. V septembri 2009 prebehlo faunistický prieskum dolného úseku rieky Poprad na našom území (Obr. 1). Cieľom prieskumu vodných tokov tohto územia bolo overiť prípadný výskyt druhu *Oulimnius troglodytes* (Gyllenhal 1827) u nás (Čiampor 2007). Predpoklad výskytu vychádzal z údajov o poľskej faune (Burakowski et al. 1983). Katalóg fauny Poľska udáva výskyt druhu *O. troglodytes* z okolia mesta Krynica, vzdialeného asi 10 km od hraníc so Slovenskom. Mestom preteká rieka Muszynka, ktorá je prítokom Popradu.

Faunistický prieskum Popradu a jeho prítokov na území Slovenska zahŕňal 13 lokalít pravo- aj ľavostranných prítokov (Biela, Slovenský potok, Holumnický potok, Kamienska, Litmanovský potok, Hraníčňá, Lipník, Hrebenický potok, Soliská) a jednu lokalitu priamo na rieke Poprad. Odobratých bolo vyše 700 jedincov imág a lariev chrobákov čeľade Elmidae, ktoré boli determinované do 7 druhov (*Elmis maugetii*, *E. aenea*, *E. latreillei*, *Limnius volckmari*, *L. perrisi*, *Esolus parallelepipedus*, *Riolus cupreus*). Výskyt *Oulimnius troglodytes* sa nepotvrdil, čo má pravdepodobne dva hlavné dôvody. Jedným z nich je fakt, že

študované prítoky Popradu nespĺňali charakter tokov vyhovujúcich druhom rodu *Oulimnius*, to znamená hyporitrálové až epipotamálové úseky tokov. Študované boli hlavne pre prípad, že by pre hľadaný druh tvorili akési refúgium. Na druhej strane je veľmi pravdepodobné, že v minulosti sa *O. troglodytes* vyskytoval v rieke Poprad. Tá je v súčasnosti (respektíve bola v minulosti) výrazne znečistená. Z tohto dôvodu nebol nájdený nielen *O. troglodytes*, ale v študovanej časti rieky fauna chrobákov čeľade Elmidae úplne absentovala.

Výskum fauny Elmidae v rieke Poprad a jej prítokoch v okolí Starej Ľubovne síce nepotvrdil výskyt *O. troglodytes* na našom území, priniesol však detailný pohľad na výskyt druhov Elmidae tohto územia a tiež naznačil stav zachovania preskúmaných tokov. Okrem výsledkov pre projekt APVV tieto dáta poslúžia aj pri riešení projektu VEGA zameraného na faunu čeľadí Elmidae a Dryopidae Slovenska.

Obr. 1. Poloha študovaného územia (rieka Poprad a jej prítoky od Bušoviec po sútok s potokom Hraničná). Vyznačená je aj lokalita *O. troglodytes* v Poľsku – Krynica.

PodĎakovanie

Príspevok vznikol s podporou projektov APVV-0318-06 a VEGA 2/0028/09.

Literatúra

- BURAKOWSKI, B., MROCKOWSKI, M. & STEFANSKA, J. 1983. Chrzaszczce Coleoptera Scarabaeoidea, Dascilloidea, Byrrhoidea I Parnoidea. Katalog fauny Polski, Catalogus faunae Poloniae, XXIII (9). Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 294 pp.
- ČIAMPOR JR., F. 2007. *Oulimnius* na Slovensku. Limnologický spravodajca 1(2): 44-46.
- ČIAMPOR JR., F. & ZAŤOVIČOVÁ, Z. 2004. First record of *Esolus pygmaeus* (Coleoptera: Elmidae) from Slovakia. Biologia 59/2: 218.
- KALÚZ, S. 2009. Two new Palearctic mite species of the family Cunaxidae (Acari: Prostigmata. Zootaxa 2198: 27-40.